

На основание чл. 26 от Закон за нормативните актове, общинските съветници от Демократична България - Балчик представят на вниманието на обществеността за провеждане на обществени консултации с гражданите и юридическите лица проект на
НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНИЦИАТИВИ В СФЕРАТА НА КУЛТУРАТА, ЧАСТ ОТ КАЛЕНДАРА НА КУЛТУРНИТЕ СЪБИТИЯ В ОБЩИНА БАЛЧИК, ведно с мотивите за необходимостта от нейното приемане.

Провеждането на обществените консултации ще се осъществява под формата на „Писмени консултации“.

На заинтересованите лица се предоставя 30-дневен срок от публикуване на настоящото обявление на интернет страница на Община Балчик за даване на предложения и становища относно проекта на наредбата, които могат да бъдат депозирани в деловодството на Общинска администрация на адрес: гр. Балчик, пл. "21-ви септември" №6, в рамките на работното време от 08.00 ч. до 16:30 ч., интернет страница: www.balchik.bg или чрез електронна поща: obsbalchik@gmail.com, лице за контакти - РАЙНА ПЕТКОВА - ГЛАВЕН СПЕЦИАЛИСТ ОБС

В изпълнение на законовите разпоредби, предлагаме на вниманието на всички граждани, заинтересовани организации и юридически лица, както и на компетентния за одобрението му орган, следния доклад:

МОТИВИ

за приемане на Наредба за условията и реда за финансиране на инициативи в сферата на културата, част от календара на културните събития на територията на Община Балчик:

1. Причини, които налагат приемането на наредбата :

Малцина са гражданите на община Балчик, които не са съпричастни към мисията за съхраняване на историческия, архитектурен и културен облик, както на град Балчик, така и на всяко едно от населените места в общината. Самата община на гражданите на Балчик, чрез възможностите, които предоставя общинският бюджет, е доказала през годините, че не просто подкрепя културата, а приема същото за своя мисия. Подкрепата за културата не е въпрос на показност или разточителство. Подкрепата за културата в Балчик е в синхрон с облика на нашата община и допринася за нейното популяризиране и затвърждаване като национална, регионална и европейска туристическа дестинация с непреходен авторитет.

Традиционни, разпознаваеми и с характерен почерк са ежегодните културни прояви /фестивали, форуми, пленери и др./, провеждани с изключителната подкрепа от общинския бюджет. Сред тях, са ежегодно провеждани събития с международно участие и значение: Международен хоров фестивал „Черноморски звуци“; Пленер „Европейски хоризонти“; Международен детски фестивал на изкуствата на английския език и детското творчество „Светът в детските длани“; Международен фестивал

„Balchik Classic Days“; Фестивал на младите в изкуството „Виа Понтика“; Международен фолклорен фестивал „Море от ритми“. Всеки един от същите е и своеобразна реклама на местните забележителности и на възможностите за туризъм. Ефектът е не само социален, той има своето икономическо измерение и ефект.

Подкрепата и ролята на общината в областта на културата, изкуството и литературата са изрично разписани и в Приоритет 4. „Насърчаване развитието на туризма и културните дейности чрез устойчиво включване на природното, историческото и културното наследство“ от приетия в отминалия мандат от органа на местно самоуправление План за интегрирано развитие на община Балчик (ПИРО) 2021-2027 г. Същият е основополагащ, стратегически документ и важен инструмент за управлението на общината през следващите четири години. В него е разписано не само запазване на досегашната политика и ниво на финансова, логистична и административна подкрепа, но и увеличаване на събитията в своеобразния културен календар на общината. Изминалите месеци на интензивни срещи с хората във всички населени места показаха необходимост от разширяване на културния календар в посока и на малките населени места, в подкрепа на усилията за съхраняване духа на същите и в противовес на осезаемата миграция към градските центрове.

В изпълнение на държавната политика за закрила на културата, на нейната национална идентичност и за дефиниране на начините за подпомагане и финансиране на културната дейност и творци, още през 2019 г. законодателният орган на Република България прие действащ и към настоящия момент в актуалната му редакция **Закон за закрила и развитие на културата (ЗЗРК)**.

Сред основните принципи на националната културна политика съгласно нормативния акт са: демократизъм на културната политика; свобода на художественото творчество и недопускане на цензура; равнопоставеност на творците и на културните организации; откриване, подпомагане и обучение на млади таланти в областта на културата; развитие и усъвършенстване на образованието в областта на изкуствата и културата.

Член 18 от същия нормативен документ предвижда общините да формират и реализират своята политика за закрила и развитие на културата, като съчетават принципите на националната културна политика с местните условия и традиции. Изрично е вменено на органа на местното самоуправление да провежда културната политика на местно ниво, като приема решения за:

1. финансиране на общинските културни институти от общинските бюджети;
2. определяне на стимулиращи за развитието на културните организации в общината размери на местните такси;
3. **провеждане на конкурси за културни инициативи, творчески проекти, целеви програми и други, финансирани от общинския бюджет;**
4. участие на общината в дружества за съвместна дейност, общински фондации и сдружения за осъществяване на културни дейности;
5. създаване, преобразуване и закриване на регионални културни институти със седалища в общината по реда на чл. 9, ал. 2;
6. отпускане на творчески стипендии за подпомагане на млади творци на културата;

7. учредяване на награди за принос и постижения в областта на културата;
8. подпомагане развитието на любителското изкуство, краезнанието и родознанието;
9. създаване на програми за съхраняване на народното творчество.

При осъществяване на функциите си общините следва да се подпомагат от обществено-експертни съвети и комисии, в които участват представители на творчески съюзи, на заинтересовани ведомства и организации, както и отделни творци и експерти. Обществено-експертните съвети дават мнения и оценки за дейността на общинските и регионалните културни институти, за съчетаване на принципите на националната културна политика с местните условия и традиции, за определени произведения на изкуството и културата, които могат да увредят душевното здраве на децата и младежите.

Видно е, че при провеждане на културната политика на местно ниво в закона се залага на професионално – експертно подпомагане на организация и провеждане, респ. финансиране на културни инициативи на конкурсен признак.

Следва да се отбележи, че провеждане до този момент на местната културна политика на инициативи, финансирани от общинския бюджет не е съобразена с което и да е от двете дефинирани в закона условия.

Не само, в чл. 36 от същия закон изрично се предвижда, за провеждане на културната политика, на даден етап, Общинският съвет да създаде дори общински фонд "Култура".

Извън горното следва да се отбележи, че инфлационният натиск в резултат на глобалната пандемия и войната на Руската федерация срещу независима Украйна наложи завишаване на предоставяния ежегодно финансов ресурс на почти всички традиционни културни и в частност фестивални събития от културния календар на Община Балчик. Последното поставя в още по- голяма степен въпроса, съответства ли реда за подбор и финансиране на проявите от културния календар на Община Балчик не само на Закона за закрила и развитие на културата, но и на Закона за публичните финанси. По силата на последния, публичните финанси се управляват при спазване и на следните принципи:

1. Отчетност и отговорност;
2. Икономичност;
3. Ефикасност;
4. Ефективност;
5. Прозрачност ;
6. Законосъобразност.

Следва да се отбележи, че трудно може да се защити по несъмнен начин тезата за спазване на който и да е от последните от гледна точка на настоящия ред за подпомагане на дейностите, включени в културния календар. Напротив, необходими са спешни мерки за гарантиране спазване на нормативните изисквания, с оглед явната необходимост от завишаване на средствата за култура.

При изработването на проекта на подзаконовия нормативен акт са спазени принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност.

Принцип на необходимост - Приемането на наредбата произтича от необходимостта от приложение на нормативните правила на Закона за закрила и развитие на културата.

Принцип на обосновааност - ще се създаде осъвременена, унифицирана нормативна рамка и правила за подпомагане на културата в унисон със социално-икономическите процеси в страната.

Принцип на предвидимост и откритост - Проектът на наредбата, заедно с мотивите за предлагането и ще бъдат публикувани на официалния интернет сайт на Община Балчик за обществено обсъждане, становища и предложения от заинтересованите лица, всички които ще бъдат взети предвид, разгледани, обсъдени и съобразени, обосновано приемани или мотивирано и аргументирано отхвърлени (при нецелесъобразност, липса на техническа възможност или др.) в последващия етап - разработването на окончателния вид на проекта.

Принцип на съгласуваност - с публичността на проекта се дава възможност за ефективен съгласувателен процес между Общинския съвет, Общинската администрация, културната гилдия и широката общественост - гражданите, заинтересовани лица.

Принцип на субсидиарност, пропорционалност и стабилност – предлаганата наредба не е в противоречие на закона. Напротив, спазени са законовите разпоредби на местното, националното и европейското законодателство. Предложени са за уреждане обществени отношения с местно значение, съобразно и най-вече в изпълнение на нормативните актове от по-висока степен.

2. Целите, които се поставят с приемането на настоящата наредба:

*Хармонизиране на реда и условията за финансиране на дейностите от културния календар, подпомагани частично или изцяло финансирани от Община Балчик с националното законодателство.

*Изграждане на устойчив модел на културно развитие в Община Балчик, съхраняващ вече постигнатото и създаващ условия за ново развитие в сектора.

*Постепенно създаване на условия за развитие на многообразието и качеството на културното предлагане в Община Балчик.

*Инвестиране приоритетно в творческото развитие на културните дейци на града. Реализиране на проекти, насочени към жителите и гостите на града.

*Подобряване на условията за развитие на международно културно сътрудничество и обмен.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Финансовите параметри на разходите за финансиране на културния календар се определят ежегодно с бюджета на Община Балчик и към настоящия момент, макар и в отделни разходни параграфи от същия. С предложения проект за правилник не се предвижда различен подход за съставяне на общинския бюджет. В тази връзка с приемане на новата Наредба не са необходими допълнителни ресурси за прилагането му към настоящия момент, с изключение паричните суми, които ще бъдат заплащани на външните експерти, които се предвижда да бъдат привлечени за подбор и оценяване на подадените проекти за подпомагане. За същото са налице свободни и разполагаеми средства в отделни параграфи на общинския бюджет, заложи в различни параграфи относими към финансиране на културни дейности (б.а. параграф „Други“ или т.3 на Раздел II от Програмата за развитие на туризма - Приложение 9а, както и раздел II Други дейности по културата от приложение 9б „Други дейности по културата“).

4. Очаквани резултати от прилагането на наредбата, включително финансовите такива:

С приемане на настоящата Наредба се очаква, да бъдат подкрепени организации и индивидуални творци в създаването и развитието на събития; фестивали и проекти в сферата на културата; да бъде насърчавано културното сътрудничество и обмен на местно, регионално, национално и международно ниво; да бъдат създадени предпоставки за активен диалог между община и творци, и организации в сферата на културата и изкуството; да се стимулира създаването на иновативни практики; да се създадат условия за временна заетост в сферата на културата; да се осигури възможност на гражданите за достъп до стойностни културни произведения на местни, национални и международни творци от различни видове изкуства.

Важен детайл е въвеждане на ясни, обективни и изчерпателно изброени критериите за допустимост и съответствие на предлаганите проекти, както и ясна и прозрачна процедура за проверка на проектите. Изчерпателното изброяване на критериите за административно съответствие и допустимост и показателите за отстраняване на констатираните несъответствия или недопустимост, осигуряват прозрачност в процеса на проверката и са основание за избягване на субективизъм. Освен това с настоящата наредба вносителите си поставят за цел да въведат контрол и отчетност, гарантиращи максимална ефективност на финансите предоставени на подпомаганите лица и организации. С оглед характера на наредбата, не се очакват директни финансови постъпления. За сметка на това от прилагане на конкурсното начало и отчетност на разходите се очаква постигане на икономичност и ефективност, които да предоставят възможност за финансиране на повече на брой културни проекти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Настоящата наредба е подзаконов нормативен акт с местно значение и текстовете му са съобразени както с действащото законодателство на Република България, така и с това на Европейския съюз, доколкото европейското законодателство и в частност Харта на основните права на Европейския съюз са отразени в Закон за закрила и развитие на културата, то настоящата наредба имлицитно е съобразена със същите.

Приложение:

- Проект на Наредба за условията и реда за финансиране на инициативи в сферата на културата, част от календара на културните събития в Община Балчик, ведно с приложенията към Наредбата, Приложение № 1 - Приложение № 15

ПОКАНА

по чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове

Относно: *Обществено обсъждане на проект на Наредба за условията и реда за финансиране на инициативи в сферата на културата, част от календара на културните събития в Община Балчик*

УВАЖАЕМИ ГРАЖДАНИ И ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА,

Представям на Вашето внимание проект на Наредба за условията и реда за финансиране на инициативи в сферата на културата, част от календара на културните събития в Община Балчик.

Каня Ви на ..... 2024 г. от 10:30 часа в заседателната зала на Общинска администрация Балчик, етаж 1, находяща се на пл. "21-ви септември" №6, да участвате в обсъждане и обществени консултации, свързани с предложението Проект на Наредба.